

«به نام و یاد خدا»

نقش مبلمان شهری در توسعه گردشگری شهر تهران

(مطالعه مورد منطقه یک شهرداری)

زهرا احمدی

انتشارات سرگیس

سرشناسه	: احمدی، زهرا، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	: نقش مبلمان شهری در توسعه گردشگری شهر تهران (مطالعه مورد منطقه یک شهرداری) / زهرا احمدی؛ ویراستار محمد محمدی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات سرگیس، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۳ ص: مصور (رنگی)، جدول.
شابک	: 978-600-8086-56-7
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۶ - ۲۵۳.
موضوع	: زیباسازی شهری -- ایران -- تهران
موضوع	: Urban beautification -- Iran -- Tehran
موضوع	: گردشگری -- ایران -- تهران
موضوع	: Tourism -- Iran -- Tehran
رده‌بندی کنگره	: ۹۰۵۲NA
رده‌بندی دیویی	: ۷۲۹/۰۹۵۵۱۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۶۰۰۸۹

نقش مبلمان شهری در توسعه گردشگری شهر تهران انتشارات سرگیس

نویسنده: زهرا احمدی

ناشر: سرگیس

ویراستار: محمد محمدی

چاپخانه: ترانه

تیراژ: ۱۰۰ جلد

بهاء: ۸۶۰۰۰ تومان

نوبت و سال چاپ: اول تابستان - ۱۴۰۰

شابک: ۷-۵۶-۸۰۸۶-۶۰۰-۹۷۸

آدرس: میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، نبش کوچه نوروز پلاک ۵۱ طبقه همکف واحد دو

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۱۹۱۶ - همراه: ۰۱۳۶۲۸۹-۰۹۱۲

www.sergispub.ir

Email: Sergispress@gmail.com

هرگونه استفاده از جلد و متن کتاب (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، تهیه CD) بدون اجازه کتبی ناشر و مؤلف ممنوع است و در صورت مشاهده از متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب:

صفحه	عنوان
ج	سپاسگزاری:
د	تقدیم به:
۱۷	چکیده:
۱۹	فصل اول: کلیات تحقیق
۲۰	مقدمه:
۲۳	بیان مسئله:
۲۴	اهداف تحقیق:
۲۴	اهمیت و ضرورت تحقیق:
۲۵	سؤالات تحقیق:
۲۶	فرضیات تحقیق:
۲۶	روش تحقیق:
۲۷	پیشینه تحقیق:
۲۹	تنگناهای در مسیر انجام پژوهش:
۳۱	فصل دوم: ادبیات و پیشینه پژوهش
۳۱	مبانی نظری پژوهش
۳۱	چارچوب‌ها و سابقه تحقیق
۳۲	مقدمه:
۳۲	شهر:
۴۲	بررسی تجهیزات مبلمان شهری:
۴۳	سابقه مبلمان شهری در ایران:
۵۶	سایبان:

۵۷	سازه:
۵۷	تابلو و علائم:
۵۹	پلاکارد و پرچم:
۵۹	روشنایی:
۶۰	نرده:
۶۰	جایگاه دوچرخه:
۶۱	شبکه پای درخت و حفاظ تنه درخت:
۶۱	پارکینگ:
۶۲	نمادهای تاریخی:
۶۲	سایر ادوات مبلمان شهری:
۶۲	کاربری مبلمان شهری:
۷۶	گردشگری مجازی:
۷۶	دیدگاه‌های مرتبط با گردشگری:
۷۶	الف: اقتصادی:
۷۸	ب: فرهنگی و اجتماعی:
۷۹	ج: سیاسی:
۸۱	فصل سوم: فرایند پژوهش:
۸۱	مونوگرافی و توصیف منطقه مورد مطالعه:
۸۲	مقدمه:
۸۴	موقعیت جغرافیایی استان تهران:
۸۷	جغرافیای طبیعی استان تهران:
۸۷	اقلیم استان تهران:
۸۸	سامانه‌های جوی مؤثر بر تهران:
۸۹	منابع آب استان تهران:
۸۹	پوشش گیاهی استان تهران:
۹۰	جغرافیای جانوران در استان تهران:
۹۰	جغرافیای زمین شناسی استان تهران:
۹۱	وسعت استان تهران:

۹۲	جغرافیای انسانی استان تهران:
۹۸	سطح سواد در استان تهران:
۹۹	جغرافیای اقتصادی استان تهران:
۹۹	کشاورزی:
۱۰۰	تولید محصولات زراعی و باغی:
۱۰۱	عملیات آب و خاک:
۱۰۲	جنگل‌ها و مراتع استان تهران:
۱۰۲	صنعت و معدن:
۱۰۵	صنایع دستی در استان تهران:
۱۰۵	معادن استان تهران:
۱۰۶	ویژگی‌های طبیعی و امکانات توریستی استان تهران:
۱۰۶	فضای سبز:
۱۰۶	ارتفاعات و قله‌ها:
۱۰۷	پیستهای اسکی استان تهران:
۱۰۷	غارهای طبیعی و تاریخی استان تهران:
۱۰۸	رودخانه‌های استان تهران:
۱۰۸	رود شور یا ابهر رود:
۱۰۸	دریاچه‌های طبیعی، سدها و آبشارها:
۱۰۹	جاذبه‌های فرهنگی استان تهران:
۱۰۹	موزه‌ها:
۱۱۱	کاخها و عمارت‌ها:
۱۱۲	برج‌های استان تهران:
۱۱۴	مدارس، مساجد و تکایا در استان تهران:
۱۱۴	امامزاده‌ها و بقعه‌ها:
۱۱۵	کلیسا:
۱۱۵	باغ‌ها، خانه‌ها، خانه باغ‌ها:
۱۱۶	قبرستان‌ها:
۱۱۶	بازارها و تیمچه‌ها:

۱۱۷	 میدان‌ها:
۱۱۷	 سر در باغ ملی:
۱۱۷	 مناطق حفاظتی شکارگاهی استان تهران:
۱۱۸	 معرفی شهر تهران:
۱۱۹	 تاریخچه شهرسازی تهران:
۱۲۲	 طرح جامع شهر تهران:
۱۲۳	 وجه تسمیه تهران:
۱۲۴	 مشخصات طبیعی شهر تهران:
۱۲۸	 سواد در شهر تهران:
۱۲۹	 مشخصات اقتصادی شهر تهران:
۱۳۱	 نمادهای شهر تهران شامل:
۱۳۲	 تنگناها و مشکلات گردشگری شهری تهران:
۱۳۴	 محیط‌زیست شهری تهران در یک نگاه:
۱۳۷	 اقداماتی برای جلوگیری از آلودگی محیط‌زیست استان تهران:
۱۳۸	 معرفی منطقه یک شهرداری:
۱۵۳	 ناحیه ویژه کوهستانی:
۱۶۵	 کلیماتولوژی تأثیرگذار بر منطقه:
۱۶۶	 فصل چهار: یافته‌های پژوهش
۱۶۶	 الف: توصیف داده‌های تحقیق
۱۶۶	 ب: تحلیل داده‌های تحقیق
۱۶۷	 الف. توصیف داده‌های تحقیق:
۱۶۷	 اجزاء مبلمان شهری:
۱۶۸	 استانداردها در مبلمان شهری:
۱۶۸	 فیزیکی:
۱۷۰	 غیر فیزیکی:
۱۷۲	 گردشگری پایدار:
۱۷۵	 گردشگری پایدار از دیدگاه‌های مختلف:
۱۷۶	 نیازهای عمومی شهر تهران:

۱۷۸	جایابی بهینه مبلمان شهری:
۱۷۸	روابط نظام‌مند در بین عناصر شهری:
۱۷۹	ب: تحلیل داده‌های تحقیق:
۱۷۹	تحلیل مسائل و مشکلات منطقه یک شهرداری تهران:
۱۸۲	فهرست کل نقاط گردشگری منطقه یک شهرداری:
۱۸۷	پیامدهای حضور گردشگران در محیط طبیعی منطقه یک تهران:
۱۸۸	پیامدهای فرهنگی و اجتماعی گردشگران در منطقه یک تهران:
۱۸۹	پیامدهای اقتصادی گردشگران در منطقه یک تهران:
۱۸۹	روش سوات (SWOT) برای ارزیابی اثرات گردشگری در منطقه:
۱۹۰	نقاط قوت:
۱۹۱	نقاط ضعف:
۱۹۲	فرصت‌ها:
۱۹۳	تهدیدها:
۱۹۴	تجزیه و تحلیل و آنالیز یافته‌ها:
۱۹۵	شرایط لازم برای انتخاب مسیر پیاده‌رویند:
۱۹۸	سنجش ظرفیت پذیرش فیزیکی منطقه ۱ تهران:
۲۰۱	سنجش ظرفیت پذیرش واقعی منطقه ۱:
۲۰۲	عوامل محدودکننده ظرفیت پذیرش منطقه ۱ عبارتند از:
۲۰۲	الف عوامل محدودکننده کاربری اراضی منطقه:
۲۰۳	ب - عامل محدودکننده تعداد روزهای بارانی شدید:
۲۰۴	سنجش ظرفیت پذیرش مؤثر منطقه ۱:
۲۰۶	یافته‌های توصیفی تحقیق:
۲۰۷	وضعیت سنی:
۲۰۸	وضعیت تحصیلی:
۲۰۸	وضعیت تاهل:
۲۰۹	متوسط درآمد ماهیانه:
۲۱۴	بررسی ابعاد اقتصادی حضور گردشگران در منطقه ۱:
۲۱۵	تحلیل یافته‌های عمومی مرتبط با گردشگران:

چکیده:

با توجه به اینکه مبلمان شهری مجموعه وسیعی از وسایل، اشیاء، دستگاه‌ها، نمادها، خرده بناها، فضاها و عناصری است که در شهر و خیابان و در کل فضای باز نصب شده و استفاده عمومی دارند، عاملی برای ارتباط گسترده بین انسان و محیط زیست او و باعث رابطه‌ای کمابیش معنوی بین آنها خواهد شد و برای جذب گردشگران شایان توجه می‌باشد؛ لذا جذابیت فضاهای شهری منوط به محصوریت و عناصر مخصوص محدوده آنها و اثاثه توقف و استراحت موجود در آن است و دارای پیام‌های بصری فراوان می‌باشد و نقش ایجادکننده ارتباطات میان مردم را به عهده دارد.

بحث آسایش، استراحت و طراحی فضاهای شهری همواره در ایران مطرح بوده و امروزه تأثیر این فضا برای جذب گردشگر مورد توجه قرار گرفته است، لذا در این پژوهش تلاش شده ابتدا به تعاریف مختلف فضاهای شهری و اثاثه توقف و استراحت در کنار مباحث مختلف انواع گردشگری و یافتن ارتباطی بین این دو مقوله در فضای شهری تهران و به خصوص منطقه یک پرداخته شود، سپس به عملکرد وجود رستوران‌های در مسیر ارتفاعات (خاصه دربند) در جلب رضایت گردشگران که از این محیط تفرجی، ورزشی استفاده می‌کنند نظاره‌ای صورت پذیرد.

در راستای اهداف و سؤالات در این پژوهش از روش‌های پیمایشی، توصیفی تحلیلی، اکتشافی و روش تحلیلی مقایسه‌ای استفاده شده است. برای گردآوری

اطلاعات در این پژوهش از روش‌های کتابخانه‌ای و اسنادی، مشاهده مستقیم و روش‌های میدانی و پیمایشی، مصاحبه با کسبه و صاحبان رستوران‌ها، کارشناسان و نخبگان شهری، گردشگران و تهیه پرسش‌نامه استفاده شده است. قلمرو تحقیق حاضر منطقه یک شهر تهران می‌باشد.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که با توجه به مطالعات عام برنامه‌ریزی شهری منطقه یک تهران با وجود تعداد زیادی از جاذبه‌های گردشگری شهری و مراکز فرهنگی تاریخی این کلان‌شهر به همراه توجه به طرح‌های فرادست در مورد منطقه و تعداد بازدیدکنندگان از منطقه موردنظر، پتانسیل و توانایی تبدیل شدن به مسیرهای گردشگری شهری را دارد که این مطالعات دال بر اثبات فرضیه‌ها می‌باشد که در تداوم این اثبات پژوهش مسیر دارای پتانسیل برای توسعه و ایجاد مسیری برای تفرج و گردشگری شهری تعیین می‌گردد. با انجام تحلیل مکانی فضایی مسیر دربند به عنوان مسیر پیاده گردشگری انتخاب گردید.

با توجه به مطالعات خاص گردشگری در این مسیر و بررسی ظرفیت تحمل و پیمایش جامعه میزبان و مهمان، نتایج نشان می‌دهد که این منطقه دارای پتانسیل گردشگری است و جامعه میزبان و مهمان نیز با ایجاد این مسیر موافق هستند. در انتها نیز برنامه اجرایی و پیشنهادهای لازم با توجه به توسعه پایدار گردشگری شهری ارائه گردیده است.

واژگان کلیدی:

فضا - مبلمان - ارائه توقف - گردشگری شهری - تهران - منطقه یک شهرداری - رستوران - ارتفاعات.